

Αρχαία Φάκελος Υλικού Τετράδιο Σπουδής

Ομάδα Προσανατολισμού - Ανθρωπιστικών Σπουδών
γ Τεύχος

Προετοιμασία για Πανελλήνιες - Πανεπιστήμιο

γ' Λυκείου

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
384-322 π.χ.

★ 100% ★
ΕΠΙΤΥΧΙΑ
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

Γιάννης Π. Κρόκος

Τετράδιο Σπουδής

Τεύχος Γ΄

Αρχαία Γ΄ Λυκείου Φάκελος Υλικού

Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο
για Διδασκαλία και Μελέτη

- Οδηγός για τη Διδασκαλία του Καθηγητή
- Οδηγός για τη Μελέτη του Μαθητή
- Διδασκαλία Online με φυσικό τρόπο
- Τόπος Εποπτείας Προόδου από το Γονέα
- Διδασκαλία με Πιστοποιημένους Καθηγητές ΑΡΝΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2022

Αρχαία Γ΄ Λυκείου Φάκελος Υλικού– Τετράδιο Σπουδής 3^ο τεύχος

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση έστω και μιας σελίδας του παρόντος βιβλίου κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό κ.λπ. – Ν. 2121/93, άρθρο 51).

Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, οργανισμούς κ.λπ. (άρθρο 18). Οι παραβάτες διώκονται (άρθρο 13) και τους επιβάλλονται κατάσχεση, αστικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 64-66).

Συντακτική Ομάδα Κέντρου ΑΡΝΟΣ

Διευθυντής σειράς:

Ιωάννης Π. Κρόκος

Συνεργάστηκαν:

Βαλάντης Λιάτσος

Αγγελική Χαιρέτη

ΑΡΝΟΣ ONLINE EDUCATION

Πρόλογος

Το τετράδιο σπουδής τεύχος Γ είναι ένα βοήθημα μαθητή που περιλαμβάνει την 5η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: «Ο άνθρωπος μέσα στην πόλη - η πολιτική αρετή» και την 6η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: «Ο άνθρωπος πολίτης του κόσμου - η νέα οικουμένη και η επιμέλεια του εαυτού» των αρχαίων προσανατολισμού Γ λυκείου.

Σκοπός είναι η κατανόηση του γνωστού κειμένου μέσα από ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης και εξάσκησή του σε θέματα που απαντούν σε αντίστοιχα των πανελληνίων εξετάσεων στο γνωστό κείμενο, καθώς και η εξάσκηση σε λεξιλογικές ασκήσεις, παράλληλο κείμενο, ερωτήσεις εισαγωγής ανοιχτού και κλειστού τύπου.

Το βοήθημα περιλαμβάνει ασκήσεις προετοιμασίας και για το άγνωστο κείμενο. Σε κάθε ενότητα υπάρχουν γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις πάνω στην απαιτούμενη ύλη με επεξηγηματικές σημειώσεις και υπενθυμίσεις θεωρίας και στο τέλος κάθε διδακτικής ενότητας υπάρχει ολοκληρωμένη εξέταση ενός αγνώστου θέματος για την κατάλληλη προετοιμασία της εξέτασης του αγνώστου κειμένου στις πανελλήνιες εξετάσεις.

Σκοπός είναι η πλήρης προετοιμασία για την επιτυχία των μαθητών στις πανελλήνιες εξετάσεις μέσα από την ενδεδειγμένη εξάσκηση στο μάθημα και τις απαιτήσεις που έχουν διαμορφωθεί γύρω από αυτό και στο διδαγμένο και το αδίδακτο κείμενο.

Λιάτσος Βαλάντης

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Περιεχόμενα

16η διδακτική ενότητα.....	4
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά, Α 1.1'8, 1252a1-7' b27-32.....	4
ΣΤ. Δραστηριότητες για το σπίτι	13
Α. Παράλληλο κείμενο	13
ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ιστορίαι, Α 32.4-9.....	13
Γ. Αδίδακτο κείμενο.....	15
Ξενοφών, Απολογία Σωκράτους, 31-34	15
17η διδακτική ενότητα Αρχαίων Γ Λυκείου	19
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά, Α 1.10-11, 1253a7-18.....	19
Α. Παράλληλο κείμενο	30
ΤΟΜΑΣ ΧΟΜΠΣ Περί του πολίτη, 5.5-6	30
Γ. Αδίδακτο κείμενο.....	33
Πλουτάρχου, Βίοι Παράλληλοι, Σόλωνος και Ποπλικόλα Σύγκρισις, ΙΙΙ, 1-5*	33
18η διδακτική ενότητα Αρχαίων Γ Λυκείου	37
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά, Γ 6.3-4, 1281a39-b10.....	37
Α. Παράλληλα κείμενα	46
1. ΠΛΑΤΩΝ, Κρίτων 44c-d Κρίτων	46
2. ΞΕΝΟΦΩΝ, Απομνημονεύματα, Γ 6.17-18 Σωκράτης.....	47
Γ. Αδίδακτο κείμενο.....	49
Πλουτάρχου, Βίοι Παράλληλοι, Σόλωνος και Ποπλικόλα Σύγκρισις, ΙΙΙ, 1-5*	49
19η διδακτική ενότητα Αρχαίων Γ Λυκείου	53
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά, Δ 4.2-3, 1291b30-39.....	53
Ανακεφαλαιωτικό διαγώνισμα κεφαλαίου	66
Α. Διδαγμένο Κείμενο.....	66
Αριστοτέλους Πολιτικά Γ 6. 3-4, 1281a39-b10. Δ 4.2-3, 1291b30-39.....	66
B5. ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	70
Ηροδότου Ιστορίη, VII104	70
Γ. Αδίδακτο Κείμενο	72
ΠΛΑΤΩΝ, ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, 30c-31c.....	72
20η διδακτική ενότητα Αρχαίων Γ Λυκείου	75

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ, Διατριβαί, Β 10.1-4.....	75
Β. Αδίδακτο κείμενο	87
Ξενοφών, Απολογία Σωκράτους, 31-34	87
21η διδακτική ενότητα Αρχαίων Γ Λυκείου	90
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ, Περί Άλεξάνδρου τύχης καί ἀρετῆς, 6 329Α-Δ	90
Α. Παράλληλο κείμενο	100
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ Περί φυγῆς, 3 600Ε-601Β	100
Πλούταρχος, Λακωνικά αποφθέγματα, 222Β-Δ,	103
22η διδακτική ενότητα Αρχαίων Γ Λυκείου	106
1. ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ, Τὰ εἰς ἑαυτόν, 4.3	106
Ανακεφαλαιωτικό διαγώνισμα	117
Πλούταρχου, Περί Άλεξάνδρου τύχης καί ἀρετῆς, 6 329Α-Δ	117
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ Επιστολές.....	121
Αδίδακτο κείμενο	122
Λυσίας, Κατὰ Άλκιβιάδου λιποταξίου, 1-3 (έκδ. LIPSIAE, B.G. Teubner).....	122

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

16η διδακτική ενότητα

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά, Α 1.1·8, 1252a1-7· b27-32

Α. Κείμενο

Μετάφραση

Ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὁρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὔσαν καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἔνεκεν συνεστηκυῖαν (τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες), δηλὸν ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται,

μάλιστα δὲ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἢ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας.

Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἢ πολιτική.

Ἡ δ' ἐκ πλείονων κωμῶν κοινωνία τέλειος πόλις, ἥδη πάσης ἔχουσα πέρας τῆς αὐταρκείας ὡς ἔπος εἰπεῖν, γινομένη μὲν τοῦ ζῆν ἔνεκεν, οὔσα δὲ τοῦ εὖ ζῆν.

Διὸ πᾶσα πόλις φύσει ἔστιν, εἴπερ καὶ αἱ πρῶται κοινωναί.

Τέλος γὰρ αὕτη ἐκείνων, ἡ δὲ φύσις τέλος ἐστίν

Επειδὴ βλέπουμε ὅτι κάθε πόλη – κράτος εἶναι ἓνα εἶδος κοινότητας καὶ ὅτι κάθε κοινότητα ἔχει συγκροτηθεῖ για χάρη ενός ἀγαθοῦ (πράγματι ὅλοι κάνουν τα πάντα για χάρη ἐκείνου που θεωρεῖται ὅτι εἶναι ἀγαθό), εἶναι φανερό ὅτι ὅλες οἱ κοινότητες ἀποβλέπουν σε κάποιο ἀγαθό καὶ μάλιστα αὐτή που εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ ὅλες καὶ περικλείει ὅλες τὶς ἄλλες ἀποβλέπει στο ἀνώτερο ἀπὸ ὅλα τα ἀγαθά.

Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κοινότητα που ονομάζεται πόλη ἢ πολιτικῶς ὁργανωμένη κοινότητα.

Ἡ κοινωνία που ἀποτελεῖται ἀπὸ περισσότερες κώμες εἶναι ολοκληρωμένη πόλις, ἡ ὁποία ἔχει εξασφαλίσει τὴν αὐτάρκεια, για να το πούμε ἔτσι, ἡ ὁποία συγκροτεῖται για να εξασφαλίσει τὴ ζωή, ὑπάρχει ὁμως για να εξασφαλίσει τὴ καλή ζωή.

Γι' αὐτό καὶ κάθε πόλις εἶναι φυσικὸ δημιούργημα, ἐφόσον εἶναι φυσικὲς οντότητες καὶ οἱ πρῶτες κοινωνίες. Διότι αὕτη (ἡ πόλις) εἶναι ολοκλήρωση ἐκείνων καὶ ἡ φύση εἶναι ολοκλήρωση.

Απλά καὶ Κατανοητά ἡ Γνώση!

Β. Ερμηνευτικές ερωτήσεις σύντομης απάντησης**1. Πού αποδίδει ο Αριστοτέλης την ύπαρξη κοινωνιών και πόλεων;**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ποιο είναι το αγαθό στο οποίο αποβλέπει η πόλη;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Είναι η πόλη ένα φυσικό δημιούργημα και γιατί;

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Τι είναι ο τελολογικός χαρακτήρας της φιλοσοφίας του Αριστοτέλη και που φαίνεται στην ενότητα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γ. Ερμηνευτικές ερωτήσεις ανάπτυξης

1. Ταυτίζονται, σύμφωνα με τη διδασκαλία του Αριστοτέλη, οι όροι κοινωνία και πόλις;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

.....

.....

2. Ποια σχέση υπάρχει ανάμεσα στις πρώτες κοινωνίες (οἶκος, κώμη) και την πόλη;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ο Αριστοτέλης διακρίνει τον λόγο δημιουργίας από τον λόγο ύπαρξης της πόλης. Ποιος είναι ο καθένας; Ποιο περιεχόμενο νομίζετε ότι αποδίδει ο φιλόσοφος στους όρους ζῆν και εὖ ζῆν;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

4. Ποιες οι απόψεις του Πρωταγόρα, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη για τη συγκρότηση της πόλης;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δ. Λεξιλογικές ασκήσεις

1. Να δώσετε συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου στα αρχαία ελληνικά: *ὀρώμεν, ἀγαθοῦ, πράττουσι, δῆλον, καλουμένη*

.....

.....

.....

.....

.....

2. Να δώσετε ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) στα νέα ελληνικά για καθένα από τα παρακάτω θέματα του ρήματος «ὀρώ»: ορ-, οπ-, ιδ-.

.....

.....

.....

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

.....

3. Να γραψετε ένα αντωνυμο στα αρχαία ελληνικά για τις λέξεις: *πᾶσαν, ἀγαθοῦ, πλειόνων, εἰπεῖν*

.....

.....

.....

.....

4. Να δώσετε ένα παράγωγο (απλό ή σύνθετο) ουσιαστικό και ένα επίθετο στα νέα ελληνικά για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: *πόλιν, ὀρῶμεν, κοινωνίαν, δῆλον, καλουμένη.*

.....

.....

.....

.....

.....

Ε. Γραμματικές-συντακτικές ασκήσεις

1. Να γραφτούν οι αρχικοί χρόνοι των παρακάτω ρημάτων σε ενεργητική και μέση φωνή: *δύναμαι, ἐγείρω, ἔχω, ζῶ, θηρῶ*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

.....

.....

2. Από τα ρήματα της άσκησης 1 να γραφθεί το γ πληθυντικό ευκτικής και β ενικό προστακτικής του αορίστου στη φωνή που είναι.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Να συμπληρωθούν οι παρακάτω ζητούμενοι τύποι:

1. *πᾶσαν πόλιν*: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
2. *ἡ κοινωνία*: γενική πληθυντικού
3. *εἶπεῖν* : απαρέμφατο παρακειμένου στη φωνή που είναι
4. *αἱ πρῶται κοινωνίαι*: αιτιατική πληθυντικού
5. *ἔστιν*: να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

.....

.....

.....

.....

4. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις που λείπουν στον παρακάτω πίνακα.

Ονομαστική	ή λέγουσα		ό γράφων		
Γενική				τῶν ῥιψουσῶν	
Δοτική		τοῖς λύσσασι			
Αιτιατική					τὸν κλέψαντα
Κλητική					

5. Να αναλύσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: οὔσαν, δῆλον, ἀγαθοῦ ἔνεκεν, ἔχουσα, φύσει

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο λόγο (η εξάρτηση δίνεται).

Ἡμεῖς μὲν ἐκπλέομεν τήνδε ἀναίρεσιν προσετάξαμεν ἀνδράσι (Διηγούνται).

.....

Φίλιππος Ἡραῖον τεῖχος πολιορκεῖ (Ἀπηγγέθη).

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!